

[Vivike.]

Sidste sted er nøddepotet nedlagt, hvorfor de 107 indbyggere kan komme ud for en katastrofal situation. I Qeqertarsuatsiaq er depotets beholdninger ikke store nok, og det kan ikke forventes, at tørvenerne når at blive så tørre, at de kan bruges som brændsel i vinter. Foretages der intet, må det forudses, at befolkningen — deriblandt mange børn — ikke vil kunne klare sig i kulden i den kommende vinter.

Minister for Grønland *Mikael Gams* svar (31. august 1964):

Det ærede medlems spørgsmål giver mig først og fremmest anledning til at oplyse, at det ikke for mig foreligger oplyst, at noget af depoterne ved Qeqertarsuatsiaq og Ivnerlik skulle være nedlagt.

Tværtimod har jeg modtaget rapport fra den kongelige grønlandske handel om de retningslinjer, der er aftalt for de pågældende depoters forsyning for vinteren 1964-65.

Af denne rapport fremgår det, at den kongelige grønlandske handels direktør under en inspektionsrejse i distriktet i slutningen af juli og begyndelsen af august på stederne har behandlet spørgsmålet om depotforsyningens omfang sammen med handelschefen i Egedesminde, udstedsbestyreren i Kangatsiak og de stedlige interesserede parter i Qeqertarsuatsiaq og Ivnalik.

Der er som resultat heraf den 1. august d. å. truffet aftale om, at den kongelige grønlandske handel inden vinteren drager omsorg for, at der ud over den normale nødforsyning af de to depoter — omfattende bl. a. rugmel, hvedemel, margarine, mælkepulver, kiks, kaffe, te, sukker, tobak, visse erhvervsredskaber, patroner, krudt, patronhylstre m. v. samt petroleum og solarolie — tilføres hvert depot 10 t grønlandske kul.

Det er således pålagt handelschefen i Egedesminde og udstedsbestyreren i Kangatsiak at sørge for, at tilstrækkelige forsyninger efter de givne retningslinjer tilføres de to depoter i rette tid inden vinteren.

Jeg vil gerne til yderligere orientering anføre — og det gælder såvel de to bopladser, som talen her er om, som en lang række andre grønlandske bopladser — at der aldrig har været tale om nogen egentlig form for butiksvirksomhed på disse steder,

hvis beboere under normale forhold altid har gjort deres indkøb ved det nærmeste udsted, hvor den kongelige grønlandske handel driver butiksvirksomhed. Netop for at imødegå nødsituationer er der imidlertid i de senere år i fornødent omfang oprettet og vedligeholdt nøddepoter, der ganske særligt tager sigte på at kunne forsyne befolkningen med de mest nødvendige varer, hvis forbindelsen med omverdenen og dermed befolkningens mulighed for selv at hente sine forsyninger afbrydes i vinterhalvåret.

Når de to omtalte depoter ikke hidtil har været forsynet med kul, er det, fordi brændselsforbruget normalt hovedsageligt har været dækket af den lokale tørvefremstilling suppleret med ubetydelige indkøb af kul, som befolkningen selv har foretaget i Kangatsiak.

I Grønlandsposten nr. 16 af 30. juli d. å., som det ærede medlem af folketinget har taget sit udgangspunkt i, er anført, at den kongelige grønlandske handel går for hastigt frem med at lukke depoterne, og at dette sker, uden at man har rådført sig med de lokale myndigheder.

Foranlediget heraf føler jeg trang til at understrege, at det vel ikke påhviler den kongelige grønlandske handel at fremskynde befolkningskoncentrationen, men at der såvel fra det grønlandske landsråd, i den af rådet nedsatte befolkningskommission som i det af Grønlandsudvalget af 1960 udarbejdede materiale er givet udtryk for, at muligheden for en mere rationel udnyttelse af de af den danske stat tilvejebragte faciliteter i Grønland er betinget af, at der sker en væsentlig koncentration af befolkningen i forhold til den nuværende.

Det er dog Handelens indstilling, at de eksisterende butikker og depoter opretholdes, så længe de pågældende pladser er beboet.

Af *Skræppenborg-Nielsen* til forsvarsministeren (25. august 1964):

„Er det rigtigt, at to soldater på Nr. Uttrup kaserne ved Ålborg er blevet fritaget for deres tjeneste som telefonvagter, fordi deres fædre var opført i de hemmelige kartoteker? — I bekræftende fald: godkender ministeren, at oplysninger fra efterretningstjenesternes hemmelige kartoteker anvendes som anført?“